

FAIR: Stadsutveckling – gör människors deltagande någon skillnad?

Medverkande:

Stig Montin, professor, Förvaltningshögskolan, Göteborgs universitet
Lisa Bomble, doktor, Arkitektur och samhällsbyggnadsteknik, Chalmers
Lars Lilled, seniorrådgivare, Mistra Urban Futures (samtalsledare)

Det finns många aspekter av rättvisa, men att temat för denna session var inflytande och delaktighet. Den övergripande frågeställningen handlade om huruvida människors deltagande gör någon skillnad.

Lisa Bomble rör sig i mellanrummet mellan forskning och praktik och har medverkat i att testa och utveckla dialogmetoder. Lisa berättade om sina erfarenheter av att skapa rum för det ”kalla samtalet”, det vill säga det kontinuerliga samtal som pågår även då det inte finns brännheta frågor att diskutera. Lisa talade om formell och informell tillit, där den formella kan handla om tilltro till institutioner och den informella tilliten om relationer. Om det finns informell tillit finns god grund för formell tillit. Människor bryr sig inte om titlar eller organisationsgränser, de utgår ifrån sin egen livssituation.

Stig Montin leder forskningsprojektet Medborgardeltagandets effekter som undersöker om medborgardeltagandet bidrar till effektiva beslutsprocesser och rättvisa städer. Stig påpekade att vi ofta talar om anledningar till att människor inte deltar, men vad finns det egentligen för motiv till att delta? Tre olika drivkrafter lyftes fram:

1. Jag vill påverka (egenintresse).
2. Jag vill göra det gemensamma bättre.
3. Jag har kunskap/expertkompetens som jag vill bidra med.

Ett ännu inte etablerat begrepp föddes i samtalet: ”Gemenskapande”. Detta i betydelsen av att ta ansvar för något tillsammans. Det ledde in på frågan: ”var går gränsen mellan individ- och samhällsnytta?” Det konstaterades att en viktig del i medskapandet är att få människor att lyssna på varandra. Vi kan inte bli förvånade om det uppstår konflikt när det finns olika intressen.

En annan fråga som togs upp var: ”Hur mycket får dialogen kosta?” Är det effektivt i början kan det bli effektivt i slutet, menade Lisa. Det handlar om att lösa rätt problem. Att lägga fokus på att formulera problemen i början och att komma fram till både frågor och svar tillsammans.

Under sessionen formulerade många intressanta frågor i samtal mellan deltagarna, vilket visade på bredden inom området. Frågorna samlades in och sparas för framtida aktiviteter på liknande tema.

Avslutningsvis ställdes frågan: ”Tror vi att medborgardialogen fördjupar demokratin?”. Det konstaterades att *fördjupa* kanske inte är rätt ord. Demokratin pågår också mellan valen. Demokrati handlar om det kontinuerliga samtalet.